

dosarul nr. 2ra-1370/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător: V. Sandu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: L. Pruteanu, V. Buhnaci, V. Clima

DECIZIE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:
judecători:

Valeriu Doagă
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Igor Grigorița împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și admis apelul declarat de către Igor Grigoriță, modificată hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), în partea cuantumului prejudiciului moral încasat din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță, cu majorarea acestuia de la suma de 2000 lei, la suma de 5000 lei, și în partea cheltuielilor de judecată încasate în beneficiul lui Igor Grigoriță, cu majorarea acestora de la suma de 4000 lei, la suma de 9000 lei. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 aprilie 2017 a fost menținută,

c o n s t a ț ă :

La 30 ianuarie 2017, Igor Grigoriță a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (în continuare ÎS „Calea Ferată din Moldova”) cu privire la încasarea în mod forțat a sumei de 25500 lei cu titlu de salariu restant pentru perioada septembrie 2016 – ianuarie 2017, 8633,61 lei suma reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 – august 2016, 13427,07 lei cu titlu de penalitate, 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 9000 lei cu titlu de servicii juridice.

În motivarea acțiunii, Igor Grigoriță a indicat că, din partea angajatorului la 13 noiembrie 2015 i-a fost adus la cunoștință Ordinul nr.56/H din 02 noiembrie 2015 „cu privire la reținerea pagubei materiale de la unii angajați ai ÎS „Calea Ferată din Moldova”. Potrivit pct. 1 alin. (1) al acestui Ordin a fost dispusă „contabilitatea Depoului de locomotive Chișinău în conformitate cu art. 148,149, 338, 339 ale Codului muncii, a reține de la persoana cu răspundere materială deplină Igor Grigoriță suma de 46749,82 lei, pentru repararea prejudiciului material cauzat întreprinderii prin crearea neajunsului de motorină în cantitate de 2,751 tone”.

Ulterior, în baza cererii depuse din partea reprezentantului reclamantului la 21 martie 2015 de către Judecătoria sectorului Centru, mun. Chișinău a fost pronunțată hotărârea nr.2-2976-2015 prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Grigoriță împotriva ÎS ”Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată, s-a dispus anularea Ordinului ÎS ”Calea Ferată din Moldova” nr.506-FI din 02 noiembrie 2015, ”cu privire la reținerea pagubei materiale de la unii angajați a ÎS ”Calea Ferată din Moldova” în partea reținerii de la persoana cu funcție de răspundere materială deplină cet. Igor Grigoriță, sumei de 46749,82 lei pentru repararea prejudiciului material cauzat întreprinderii pentru crearea neajunsului de motorină în cantitatea de 2,751 tone și încasată din contul ÎS”Calea Ferată din Moldova” în beneficiul cet. Igor Grigoriță suma de 3500 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material, 1000 lei prejudiciu moral, și 3000 lei cu titlu de compensarea a cheltuielilor de asistență juridică. Hotărârea dată fiind atacată în ordine de apel din partea ÎS ”Calea Ferată din Moldova”.

Igor Grigoriță a menționat că, prin decizia din 21 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă respingerea apelului declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu menținerea hotărârii din 21 martie 2016 a Judecătoria sectorului Centru, mun. Chișinău.

Reclamantul a precizat că, decizia din 21 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău fiind contestată în ordine de recurs, prin decizia din 25 ianuarie 2017 a Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, recursul a fost declarat inadmisibil. Astfel, dat fiind faptul că legiuitorul prevede că decizia Curții de Apel este executorie, din partea reclamantului, în baza unei cereri scrise a fost preluat titlul executoriu și înaintat spre încasarea forțată executorului judecătoresc Valentina Zamșa, hotărârea primei instanțe fiind executată pe deplin.

Igor Grigoriță a menționat că, la 03 noiembrie 2016 și 12 decembrie 2016, în adresa angajatorului ÎS”Calea Ferată din Moldova” fiind expediate două cereri prealabile prin care s-a solicitat achitarea în mod benevol al sumelor reținute în proporție de 20% din salariu pentru perioada martie - octombrie 2016, cu stoparea reținerii din salariu, cu achitarea restanței pentru salariul neachitat, acestea nu au fost satisfăcute, însă a fost primit răspunsul nr. H-4-2694 din 20 decembrie 2016, prin care s-a recunoscut faptul întemeierii cerințelor înaintate în cererea prealabilă, cu solicitarea de a se abține de la adresarea în instanța de judecată. Dat fiind faptul că situația dată nu s-a schimbat în decurs de o lună de zile, sumele

date nefiind achitate în mod benevol pe cardul salariatului, acesta a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Reclamantul pe parcursul examinării cauzei a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat să fie încasate din contul ÎS "Calea Ferată din Moldova" în beneficiul său a sumelor de 20400 lei, cu titlu de salariul restant pentru perioada decembrie 2016 - martie 2017, 10434 lei reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 - octombrie 2016, suma de 13427,07 lei cu titlu de penalitate, suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 9000 lei cu titlu de servicii juridice.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Grigoriță și încasate din contul ÎS "Calea Ferată din Moldova" în beneficiul lui Igor Grigoriță sumele de 24162,33 lei, cu titlu de salariul restant pentru perioada 01 decembrie 2016 – 31 martie 2017, 10434 lei, cu titlu de suma reținută din salariu pentru perioada 01 decembrie 2015-31 octombrie 2016, 12610,34 lei, cu titlu de penalitate, 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, și 4000 lei, cu titlu de servicii juridice, iar în total suma de 53206,67 lei. Hotărârea în privința încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru în mărime de 5654,25 lei, urmează a fi executată imediat. În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 24 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost încasată din contul ÎS "Calea Ferată din Moldova" în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1516,20 lei.

La 03 mai 2017, ÎS "Calea Ferată din Moldova" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d.82).

La 15 mai 2017, Igor Grigoriță a depus apel nemotivat, iar la 13 iulie 2017 cerere de apel motivate împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, anularea parțială a hotărârii din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea cerințelor respinse, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 02 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel declarate de ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu acordarea apelantului termen până la 22 noiembrie 2017 ora 10:00, pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1182 lei și a cererii de apel motivate, care ulterior a fost prelungit până la 20 decembrie 2017, ora 10:00 prin încheierea din 22 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În cadrul ședinței de judecată din 20 decembrie 2017 reprezentatul ÎS „Calea Ferată din Moldova” Diana Bordei a prezentat dovada achitării taxei de stat și a cererii de apel motivată.

Prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎS "Calea Ferată din Moldova", admis apelul declarat de Igor Grigoriță, modificată hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău

(sediul Centru) în partea cuantumului prejudiciului moral încasat din ÎS ”Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță, cu majorarea acestuia de la 2000 lei, la 5000 lei, și în partea cheltuielilor de judecată încasate în beneficiul lui Igor Grigoriță, cu majorarea acestuia de la 4000 lei, la 9000 lei. În rest, hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) urmează a fi menținută.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, la 15 mai 2018, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

În susținerea recursului recurentul a indicat că, hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel nu sunt argumentate în sensul art.6 § 1 al CEDO.

La fel a mai indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea și au dat o apreciere arbitrară probelor.

Recurentul a menționat că, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) contrar prevederilor legale, prin soluția adoptată, a dispus obligarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind încasarea unui salariu mediu în mărime de 5654,25 lei, pentru absența forțată de la lucru a lui Igor Grigoriță, fapt susținut de instanța de apel, fără a determina faptul dacă, reclamantul/intimatul a fost transferat sau eliberat ilegal din funcția deținută. Astfel, concluziile instanței contravin materialelor pricinii, iar suportul probatoriu pe care aceasta și-a întemeiat concluziile este lipsit de relevanță, nu are putere de probațiune și nu poate fi pus de instanțe la baza soluțiilor adoptate.

În concluzie recurentul a reținut că prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) ilegal și neîntemeiat s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Igor Grigoriță împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la încasarea sumei (f.d.179-187).

La 08 iunie 2018 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.215).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul înaintat la 15 mai 2018 (f.d.179-187) împotriva deciziei recurate din 27 februarie 2018 (f.d.149) este declarat în termen, având în vedere faptul că la dosar nu există date confirmative privind recepționarea de către recurenți sau a reprezentantului acestora a copiei motivate a deciziei instanței de apel.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost considerat admisibil și fără

a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestuia de către completul din 5 judecători (f.d.217).

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei din 17 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea dispunerii modificării cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cât și a hotărârii din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea dispunerii executării imediate a încasării unui salariu mediu în sumă de 5654,25 lei pentru lipsa forțată de la serviciu. În rest decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond urmează a fi menținute.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum denotă actele cauzei, la 02 noiembrie 2015 angajatorul ÎS "Calea Ferată din Moldova" a emis ordinul nr. 56/H "Cu privire la reținerea pagubei materiale de la unii angajați ai ÎS "Calea Ferată din Moldova". Ordinul dat a fost adus la cunoștința lui Igor Grigoriță la 13 noiembrie 2016. Din conținutul pct. 1 alin. (1) al ordinului nr. 56/H din 02 noiembrie 2015, emis de către ÎS "Calea Ferată din Moldova", s-a dispus "contabilitatea Depoului de locomotive Chișinău în conformitate cu art. 148, 149, 338, 339 ale Codului Muncii al RM a reține de la persoana cu răspundere materială deplină Igor Grigoriță suma de 46749,82 lei, pentru repararea prejudiciului material cauzat Întreprinderii prin crearea neajunsului de motorină în cantitate de 2,751 tone".

Nefiind de acord cu ordinul dat, la 19 noiembrie 2015 Igor Grigoriță reprezentat de avocatul Svetlana Chirilenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea ordinului nr. 506 din 02 noiembrie 2015 în partea reținerii de la Igor Grigoriță a sumei de 46749,82 lei, pentru repararea prejudiciului material cauzat Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin neajuns de motorină în cantitate de 2,751 tone, încasarea din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță cheltuielile de asistență juridică în

mărime de 5000 lei, prejudiciul moral în mărime de 20000 lei și sumele de 20 % reținute ilegal din salariu în mărime de 3510 lei.

Tot actele cauzei atestă că, anterior într-un alt litigiu, prin hotărârea din 21 martie 2016 a Judecătorei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 21 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 25 ianuarie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Grigorița, anulat ordinul nr. 506 din 02 noiembrie 2015 în partea reținerii de la Igor Grigorița a sumei de 46749,82 lei pentru repararea prejudiciului material cauzat Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin neajuns de motorină în cantitate de 2,751 tone și încasat din contul Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Grigorița Igor prejudiciul material în mărime de 3510 lei, prejudiciul moral în mărime de 1000 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă (f.d.11).

Din considerentul că după cum invocă reclamantul Igor Grigorița, acțiunile pârâtei sunt ilegale și îi lezează drepturile, iar cererile prelabile din 03 noiembrie 2016 și 12 decembrie 2016 nu au fost satisfăcute în decursul la o lună de zile, sumele nefiind achitate în mod benevol, a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând inclusiv în urma concretizării cerințelor: să fie încasate din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul său a sumelor de 20400 lei, cu titlu de salariul restant pentru perioada decembrie 2016 - martie 2017, 10434 lei reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 - octombrie 2016, suma de 13427,07 lei cu titlu de penalitate, suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 9000 lei cu titlu de servicii juridice.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, pe care a admis-o parțial, motivându-și soluția prin faptul că, cerințele reclamantului invocate în cererea de chemare în judecată sunt întemeiate, probate, însă se încadrează parțial în prevederile legii (f.d.83-90).

Judecând apelurile declarate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Igor Grigorița, instanța de apel a respins apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și a admis apelul declarat de Igor Grigorița, a modificat hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) în partea cuantumului prejudiciului moral încasat din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigorița, cu majorarea acestuia de la suma de 2000 lei, la suma de 5000 lei, și în partea cheltuielilor de judecată încasate în beneficiul lui Igor Grigorița, cu majorarea acestora de la suma de 4000 lei, la suma de 9000 lei. În rest, hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) a fost menținută. (f.d.149).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a concluzionat că soluția primei instanțe urmează a fi modificată în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, dat fiind faptul ca la materialele cauzei sunt prezentate suficiente probe în acest sens.

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel în partea dispunerii modificării cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată este greșită, pe când concluzia

instanței de fond în acest sens este întemeiată, motiv din care urmează a fi menținută. În rest, soluțiile instanțelor de judecată ierarhic inferioare în partea admiterii pretențiilor reclamantului invocate în acțiune privind încasarea salariului restant și a penalităților sunt juste.

Cu referire la solicitarea invocată de către Igor Grigoriță în cererea de chemare în judecată, inclusiv și în cererea de concretizare a cerințelor privind încasarea din contul ÎS”Calea Ferată din Moldova” în beneficiul său a sumelor de 20400 lei, cu titlu de salariul restant pentru perioada decembrie 2016 - martie 2017, 10434 lei reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 - octombrie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în coroborare cu probele atașate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile Codului muncii și anume art. 9 lit.d) care reglementează expres că, salariatul are dreptul la achitarea la timp și integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat, art. 10 alin.(2) lit.h) care stipulează că angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă și art. 4 care prevede că raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sînt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii.

Astfel conform art. 128 alin.(1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată. Subsidiar celor relatate alin.(2) al aceluiași articol prevede că la stabilirea și achitarea salariului nu se admite nici o discriminare pe criterii de sex, vîrstă, handicap, origine socială, situație familială, apartenență la o etnie, rasă sau naționalitate, opțiuni politice sau convingeri religioase, apartenență sau activitate sindicală.

Conform art.142 alin.(1) Codul muncii, salariul se plătește periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar: a) nu mai rar decît de două ori pe lună pentru salariații remunerați pe unitate de timp sau în acord; b) nu mai rar decît o dată pe lună pentru salariații remunerați în baza salariilor lunare ale funcției.

Conform art. 10 alin.(2) lit. a), g) și h), art.106, 128 alin.(1) și (3), art.130 alin.(1), art. 158 alin.(1) lit.c) și alin.(2) Codul muncii, angajatorul este obligat: să respecte legile, actele normative, clauzele contractelor individuale de muncă, ale contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective; să asigure o plată egală pentru o muncă de valoare egală, să plătească integral salariul în termenele stabilite, să țină în modul stabilit evidența timpului de muncă prestat efectiv de salariat, inclusiv a muncii suplimentare, în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare, a muncii suplimentare în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare.

Raportând circumstanțele speței deduse judecării la prevederile legale enunțate, Colegiul judiciar ajunge la concluzia că instanțele ierarhic inferioare corect au constatat la caz existența între ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Igor Grigoriță unui raport juridic de muncă, care în mod implicit duce spre remunerarea reclamantului în corespundere cu dispozițiile materiale ce se conțin în normele de drept material sus indicate, motiv pentru care instanțele de judecată întemeiat au dispus încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a salariului restant pentru perioada 01 decembrie 2016 – 31 martie 2017 în sumă de 24162,33 lei și pentru perioada decembrie 2015 – octombrie 2016 în mărime de 10434 lei cu titlu de sumă reținută din salariu. Or, reclamantul a confirmat prestarea muncii, prezentând instanței de judecată copia carnetului de muncă (f.d.21-23), originalul de eliberare a salariilor (f.d.57-67) și certificatul privind salariul său (f.d.71-72), circumstanțe care fundamentează obligația angajatorului de a compensa munca prestată și de a-i achita salariu pentru perioadele efectiv lucrate.

Aici este de menționat că, pârâtul nefondat a reținut în perioada dată din salariul reclamantului suma de 10434,00 lei, luând în considerație că Ordinul Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” nr.506-H din 02 noiembrie 2015, ”cu privire la reținerea pagubei materiale de la unii angajați a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” în partea reținerii de la persoana cu funcție de răspundere materială deplină Igor Grigoriță, suma de 46749,82 lei pentru repararea prejudiciului material cauzat întreprinderii pentru crearea neajunsului de motorină în cantitatea de 2,751 tone, a fost anulat prin hotărârea irevocabilă nr.2-2976-2015 din 21 martie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

De menționat că, deși în speță se solicită încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță a sumei de 20400 lei cu titlu de salariu restant pentru perioada decembrie 2016 – martie 2017, și suma de 10434 lei reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 – octombrie 2016, materialele cauzei atestă faptul că, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu a achitat salariatului salariu în sumă de 24162,33 lei pentru perioada 01 decembrie 2016 – 31 martie 2017 și suma de 10434 lei reținută din salariu pentru perioada decembrie 2015 – octombrie 2016, motiv pentru care instanțele ierarhic inferioare corect au admis pretenția vizată.

Totodată, dat fiind faptul că pârâtul se afla în întârziere cu achitarea timpului de muncă lucrat de reclamant, începând cu 01 decembrie 2016 până 31 martie 2017, se atestă că întreprinderea nu a achitat salariul reclamantului în mărime de 24162,33 lei, din care considerente Colegiul judiciar constată că, instanțele de judecată corect au dispus încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță a penalității în sumă de 12610,34 lei pentru perioadele sus indicate, or, pentru perioada reținerii salariului, reclamantul este în drept să solicite pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen. Aceasta, deoarece conform art. 330 alin.(2) Codul Muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită

în termen, iar salariul se plătește periodic, nemijlocit salariatului sau persoanei împuternicite de acesta, în baza unei procuri autentificate, la locul de muncă al salariatului, în zilele de lucru stabilite în contractul colectiv sau individual de muncă, dar nu mai rar decât o dată pe lună pentru salariații remunerați în baza salariilor lunare ale funcției, fapt prevăzut de art.142 alin.(1) lit.b).

În cazul solicitării reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Conform art.90 alin.(2), lit.c) Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Conform art. 329 alin. (1) și (2) Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 327 alin. (1) Codul muncii, angajatorul care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligațiilor sale de muncă, un prejudiciu moral celeilalte părți repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod și altor acte normative.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral încasat de Curtea de Apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, concluziile instanței de apel în acest capăt de cerere sunt contradictorii, și anume: mai întâi, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond cu privire la admiterea acțiunii referitor la repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 2000 lei, ca ulterior, în aceleași condiții a concluzionat că sunt probe suficiente pentru a da o soluție de modificare a hotărârii primei instanțe în sensul majorării prejudiciului moral de la 2000 până la 5000 lei.

În circumstanțele relatate Colegiul a constatat că, decizia Curții de Apel nu poate fi menținută nici în această parte și urmează a fi casată cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Cu referire la solicitarea reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitarea prevederile art. 82 Cod de procedură civilă, care stipulează că cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 90 lit. i) din același cod, cheltuielile de asistență juridică se atribuie la cheltuieli de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părții

care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, stipulează că compensarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile, iar alin.(1¹) al aceluiași articol, prevede că cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că prima instanță corect a dispus încasarea din contul ÎS „Calea Ferată din Moldova” în beneficiul lui Igor Grigoriță a sumei de 4000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. Într-adevăr conform ordinelor de plată seria YL nr. 065862 din 10 decembrie 2016, seria YL nr. 065861 din 10 decembrie 2016, seria YL nr. 065872 din 26 ianuarie 2017, Igor Grigoriță a achitat avocatului Svetlana Chirilenco suma de 9000 lei pentru acordarea asistenței juridice, însă aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru admiterea integral a pretenției enunțate, deoarece suma vizată solicitată de reclamant nu este rezonabilă, necesară și reală, în corespundere cu natura activității efectiv prestate de cater avocat, fiind una exagerată.

Aici instanța de recurs reține că, concluzia Curții de Apel de a percepe cheltuielile ce țin de asistența juridică integral suportate de Igor Grigoriță, este contrară materialelor cauzei, reglementărilor legale naționale și internaționale, cât și practicii constante a jurisprudenței naționale și CEDO. Or, doar prezența documentului de achitare de către client, avocatului a unei sume concrete nu este suficient ca instanța, în mod automat să perceapă această sumă integral de la pârât.

De fapt, Curtea de Apel, exprimă această poziție în decizia sa, ca până la urmă să modifice hotărârea instanței de fond în ce privește cuantumul cheltuielilor de asistență juridică indicând suma integral.

Colegiul a conchis că, în această parte decizia Curții de Apel urmează a fi casată cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Totodată, Colegiul relevă că, concluzia instanței de fond privind dispunerea executării imediate a încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru în mărime de 5654,25 lei expusă în dispozitivul hotărârii și menținută de către Curtea de Apel, urmează a fi casată, deoarece o asemenea cerință nici nu a fost invocată de reclamant și de fapt nu este în legătură causală cu obiectul acțiunii. În acest sens se constată că instanțele judecătorești au depășit limitele acțiunii înaintate, ceea ce este inadmisibil.

În consecință, instanța de recurs consideră că instanța de apel nu a respectat obligațiile instituite în art. 373 Cod de procedură civilă, ceea ce constituie temei de casare a deciziei respective, în partea vizată

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

recursul cu casarea deciziei din 17 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea dispunerii modificării cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cât și hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea dispunerii executării imediate a încasării unui salariu mediu în sumă de 5654,25 lei pentru lipsa forțată de la serviciu. În rest decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond se mențin.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

Se casează decizia din 17 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea dispunerii modificării cuantumului prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, cât și hotărârea din 13 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) în partea dispunerii executării imediate a încasării unui salariu mediu în sumă de 5654,25 lei pentru lipsa forțată de la serviciu.

În rest decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean